Лабораторна робота №5

ДОСЛІДЖЕННЯ АНСАМБЛЕВОГО НАВЧАННЯ

Мета роботи: використовуючи спеціалізовані бібліотеки та мову програмування Python дослідити методи ансамблів у машинному навчанні.

Хід роботи:

Завдання 5.1 Створення класифікаторів на основі випадкових та гранично випадкових лісів

```
import argparse
import numpy as np
def build arg parser():
```

3мн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	ДУ «Житомирська політехн	ніка».24	1.121.07	7.000 — Лр5
Розр	0 δ.	Волков О.М.			Звіт з лабораторної роботи	Лim.	Арк.	Аркушів
Пере	евір.	Іванов Д.А.			Звіт з лаобраторної роботи		1	21
Керіє	зник							
Н. ко	нтр.					ΦΙΚΤ	Гр. ІП√	3-21-5[2]
Зав.	каф.						•	

```
plt.title('Input data')
# Ensemble Learning classifier
params = {'n_estimators': 100, 'max_depth': 4, 'random_state': 0}
visualize classifier(classifier, X train, y train)
y_test_pred = classifier.predict(X test)
visualize classifier(classifier, X test, y test)
class names = ['Class-0', 'Class-1', 'Class-2']
print("\n" + "#"*40)
print("\nClassifier performance on training dataset\n")
print(classification report(y train, classifier.predict(X train),
print("#"*40 + "\n")
print("#"*40)
print("\nClassifier performance on test dataset\n")
print(classification report(y test, y test pred, target names=class names))
print("#"*40 + "\n")
test datapoints = np.array([[5, 5], [3, 6], [6, 4], [7, 2], [4, 4], [5, 2]])
print("\nConfidence measure:")
visualize classifier(classifier, test datapoints, [0]*len(test datapoints))
plt.show()
```

Результат виконання:

		Волков О.М.		
		Іванов Д.А.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

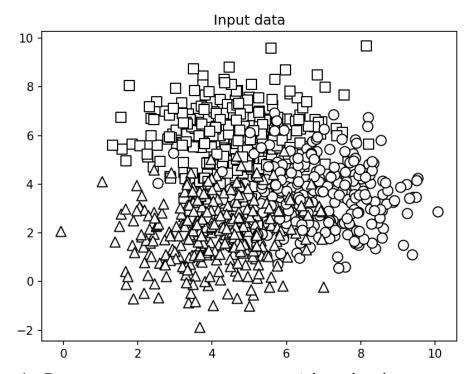

Рисунок 1 - Результат виконання програми (візуалізація введених даних)

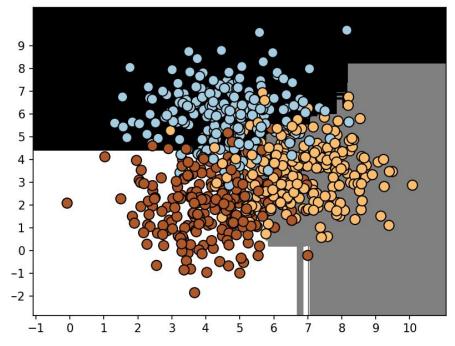

Рисунок 2 - Результат виконання програми (класифікатор на основі випадкового лісу для навчальних даних)

		Волков О.М.			
		Іванов Д.А.			ДУ
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	

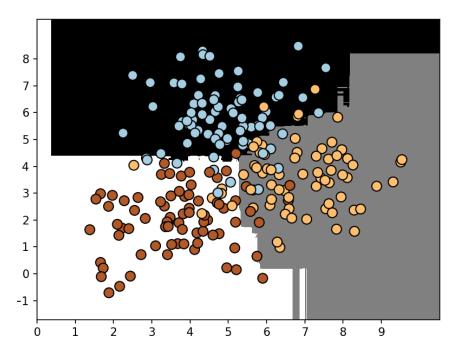

Рисунок 3 - Результат виконання програми (класифікатор на основі випадкового лісу для тестових даних)

Terminal: Local		orn) Cuoro	WW WENTY WAS 6	iumanaymy\lab E>	nython pondom for	ests.pyclassifier-typ				
(Lab-5) PS D:	(ждіу\і семе	стр\систе	ми штучного	інтелекту (Lab-5>	python random_tor	ests.pyclassifier-typ				
"##########	!###########	########	#####							
Classifier performance on training dataset										
	precision	recall	f1-score	support						
Class-0	0.91	0.86	0.88	221						
Class-1	0.84	0.87	0.86	230						
Class-2	0.86	0.87	0.86	224						
accuracy			0.87	675						
macro avg	0.87	0.87	0.87	675						
veighted avg	0.87	0.87	0.87	675						
;##########	,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,	#########	#####							
	,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,	########	#####							
Classifier pe	erformance on	test dat	aset							
	precision	recall	f1-score	support						
Class-0	0.92	0.85	0.88	79						
Class-1	0.86	0.84	0.85	70						
Class-2	0.84	0.92	0.88	76						
accuracy			0.87	225						
macro avg	0.87	0.87	0.87	225						
eighted avg	0.87	0.87	0.87	225						
;#####################################	,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,	############	#####							
,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,	!############	#########	###### 							

Рисунок 4 - Результат виконання програми

		Волков О.М.			
		Іванов Д.А.			ДУ «Житомирська політехніка».24.121.07.000 – Лр5
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	

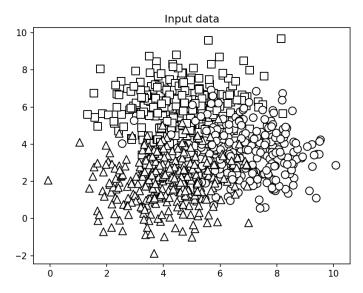

Рисунок 5 - Результат виконання програми (візуалізація введених даних)

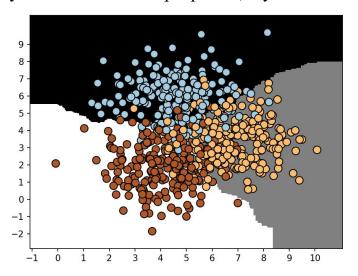

Рисунок 6 - Результат виконання програми (класифікатор на основі граничного випадкового лісу для навчальних даних)

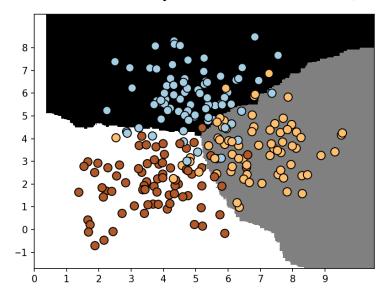

Рисунок 7 - Результат виконання програми (класифікатор на основі граничного випадкового лісу для тестових даних)

		Волков О.М.				Арн
		Іванов Д.А.			ДУ «Житомирська політехніка».24.121.07.000 — Лр5	5
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата)

```
(Lab-5) PS D:\ЖДТУ\1 семестр\Системи штучного інтелекту\Lab-5> python random_forests.py
Classifier performance on training dataset
   Class-0 0.89 0.83 0.86
Class-1 0.82 0.84 0.83
Class-2 0.83 0.86 0.85
   accuracy
weighted avg
               0.85
                               0.85
Classifier performance on test dataset
           precision recall f1-score
                                0.87
   accuracy
             0.87
  macro avg
weighted avg
               0.87
                       0.87
                              0.87
(Lab-5) PS D:\ЖДТУ\1 семестр\Системи штучного інтелекту\Lab-5>
```

Рисунок 8 - Результат виконання програми Оцінка мір достовірності прогнозів

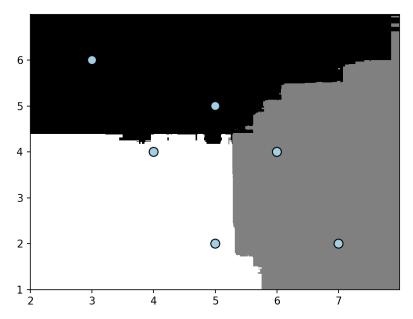

Рисунок 9 - Результат виконання програми на основі випадкового лісу

		Волков О.М.				Арк.
		Іванов Д.А.			ДУ «Житомирська політехніка».24.121.07.000 – Лр5	6
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		Ü

```
Terminal: Local × + V

(Lab-5) PS D:\ЖДТY\1 семестр\Системи штучного інтелекту\Lab-5> python random_forests.py --classifier-type rf

Confidence measure:

Datapoint: [5 5]
Predicted class: Class-0

Datapoint: [6 4]
Predicted class: Class-1

Datapoint: [7 2]
Predicted class: Class-1

Datapoint: [4 4]
Predicted class: Class-2

Datapoint: [5 2]
Predicted class: Class-2

(Lab-5) PS D:\ЖДТY\1 семестр\Системи штучного інтелекту\Lab-5>
```

Рисунок 10 - Результат виконання програми на основі випадкового лісу

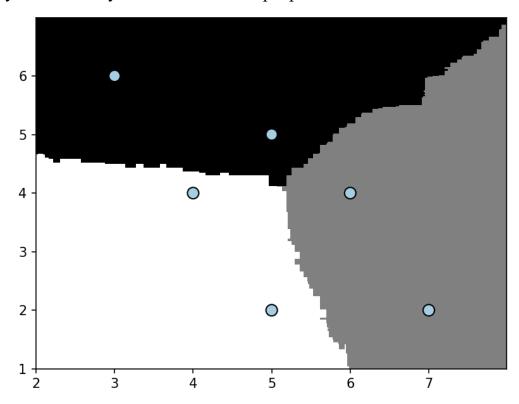

Рисунок 11 - Результат виконання програми на основі граничного випадкового лісу

		Волков О.М.		
		Іванов Д.А.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

Рисунок 12 - Результат виконання програми на основі граничного випадкового лісу

1. На тренувальному наборі даних

Extra Random Forest:

• **Accuracy**: 85%

• **Precision** (середнє): 85%

• Recall (середнє): 85%

• **F1-score** (середнє): 85%

Random Forest:

• Accuracy: 87%

• **Precision (середнє)**: 87%

• **Recall (середнє)**: 87%

• **F1-score** (середнє): 87%

Висновок: Random Forest показує трохи кращі результати на тренувальному наборі, зокрема, на 2% вищу точність.

2. На тестовому наборі даних

Extra Random Forest:

• Accuracy: 87%

• **Precision** (середн€): 87%

		Волков О.М.				Арк.
		Іванов Д.А.			ДУ «Житомирська політехніка».24.121.07.000 – Лр5	Q
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		O

• **Recall (середнє)**: 87%

• **F1-score** (середнє): 87%

Random Forest:

• Accuracy: 87%

• **Precision** (середнє): 87%

• **Recall (середнє)**: 87%

• **F1-score** (середнє): 87%

Висновок: На тестовому наборі обидва класифікатори показують однакову точність (87%) та інші метрики. Це вказує на те, що обидва моделі мають схожу ефективність у прогнозуванні на нових даних.

3. Прогнозування на нових точках (Confidence measure)

Обидва класифікатори дають однакові прогнози для тестових точок:

- $[5, 5] \rightarrow Class-0$
- $[3, 6] \rightarrow Class-0$
- [6, 4] -> Class-1
- [7, 2] -> Class-1
- [4, 4] -> Class-2
- $[5, 2] \rightarrow Class-2$

Загальний висновок

- 1. Random Forest показує трохи кращі результати на тренувальному наборі, але на тестовому наборі метрики однакові для обох класифікаторів.
- 2. Вибір між Random Forest і Extra Random Forest залежить від задачі:
 - Якщо потрібна краща узгодженість на тренувальних даних Random Forest.
 - Якщо треба уникнути перенавчання через додаткову рандомізацію в розщепленні вузлів, Extra Random Forest може бути більш стійким до перенавчання.

Арк.

Обидва підходи мають свої переваги, і можна використовувати обидва для порівняння залежно від реальних даних.

		Волков О.М.				[
		Іванов Д.А.			ДУ «Житомирська політехніка».24.121.07.000 – Лр5	ſ
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		ı

Завдання 5.2 Обробка дисбалансу класів

```
import argparse
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
from utilities import visualize classifier
# Завантаження вхідних даних
input file = 'data imbalance.txt'
data = np.loadtxt(input_file, delimiter=',')
X, y = data[:, :-1], data[:, -1]
class 0 = np.array(X[y == 0])
class 1 = np.array(X[y == 1])
# Візуалізація вхідних даних
plt.figure()
plt.scatter(class_0[:, 0], class_0[:, 1], s=75, facecolors='black',
plt.scatter(class_1[:, 0], class_1[:, 1], s=75, facecolors='white',
edgecolors='black', linewidth=1, marker='o')
plt.title('Input data')
X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(
    X, y, test_size=0.25, random_state=5)
# Класифікатор на основі гранично випадкових лісів
params = {'n estimators': 100, 'max depth': 4, 'random state': 0}
classifier = ExtraTreesClassifier(**params)
visualize classifier(classifier, X train, y train)
# Передбачимо та візуалізуємо результат для тестового набору даних
y_test_pred = classifier.predict(X_test)
# Обчислення показників ефективності класифікатора
class_names = ['Class-0', 'Class-1']
print("\n" + "#" * 40)
print("\nClassifier performance on training dataset\n")
print(classification_report(y_train, classifier.predict(X_train),
print("#" * 40 + "\overline{n}")
print("#" * 40)
print("\nClassifier performance on test dataset\n")
print(classification report(y test, y test pred, target names=class names))
print("#" * 40 + "\n")
plt.show()
```

		Волков О.М.		
		Іванов Д.А.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

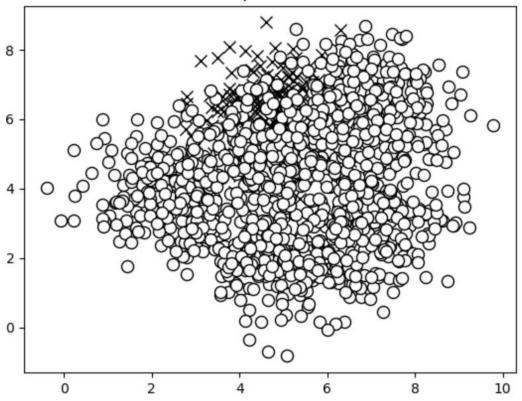

Рисунок 13 – Графік вхідних даних

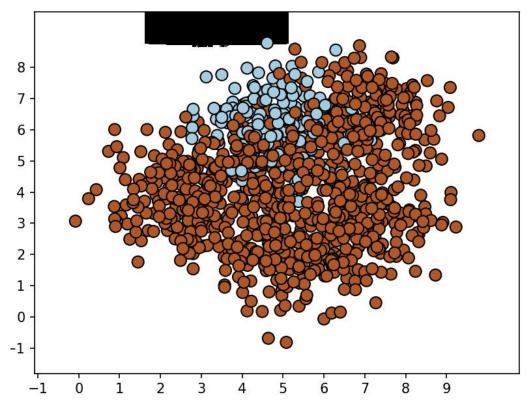

Рисунок 14 – Графік даних класифікатора для навчального набору

		Волков О.М.		
		Іванов Д.А.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

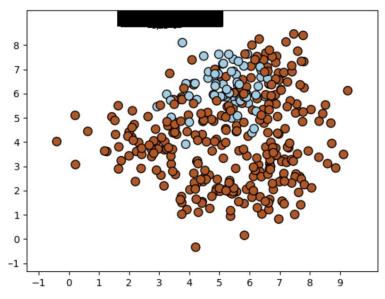

Рисунок 15 – Графік даних класифікатора для тестового набору

```
(Lab-5) PS D:\ЖДТУ\1 семестр\Системи штучного інтелекту\Lab-5> <mark>python</mark> -W ignore .\LR_5_task_2.py
Classifier performance on training dataset
          precision recall f1-score
   Class-0
             1.00
                    0.01
                             0.01
   Class-1
              0.84
                     1.00
                             0.91
                                     944
                             0.84
                                    1125
  accuracy
  macro avg
                     0.50
                             0.46
                                    1125
weighted avg
              0.87
                     0.84
Classifier performance on test dataset
                                 support
   Class-0
              0.00
                     0.00
                             0.00
   Class-1
              0.82
                     1.00
                             0.90
                             0.82
                                     375
  accuracy
                            0.45
  macro avg
              0.41
                     0.50
weighted avg
                     0.82
                             0.73
                                     375
(Lab-5) PS D:\ЖДТУ\1 семестр\Системи штучного інтелекту\Lab-5> 🗍
```

Рисунок 16 – Результат виконання програми

Арк. 12

		Волков О.М.			
		Іванов Д.А.			ДУ «Житомирська політехніка».24.121.07.000 – Лр5
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	

На основі результатів класифікації з використанням моделі випадкових лісів за умов дисбалансу класів, можна зробити такі висновки:

- 1. Результати на тренувальній вибірці
- Class-0 (менш представлений клас):
 - **Precision:** 1.00, але **Recall:** лише 0.01. Це вказує на те, що модель майже не знаходить прикладів цього класу.
 - **F1-score:** 0.01 дуже низький показник.
- Class-1 (переважний клас):
 - **Precision:** 0.84, а **Recall:** 1.00. Модель добре знаходить приклади класу, але може включати хибнопозитивні значення.
 - **F1-score:** 0.91 добрий результат.
- Загальна **accuracy:** 0.84, але:
 - **Macro avg F1-score:** 0.46 значно нижчий, що вказує на суттєвий дисбаланс у продуктивності для різних класів.
 - Weighted avg F1-score: 0.77 відображає перекіс у бік Class-1.
- 2. Результати на тестовій вибірці
- Class-0:
 - Precision, Recall, F1-score 0.00. Модель не змогла розпізнати цей клас на тестовій вибірці.
- Class-1:
 - **Precision:** 0.82, **Recall:** 1.00, **F1-score:** 0.90. Модель майже ідеально працює з переважним класом.
- Загальна **accuracy:** 0.82, але:
 - **Macro avg F1-score:** 0.45 дуже низький, через провал у класифікації Class-0.
 - Weighted avg F1-score: 0.73 прийнятний рівень, але знову ж таки через перекіс

Завдання 5.3 Знаходження оптимальних навчальних параметрів за допомогою сіткового пошуку

		Волков О.М.				Арн
		Іванов Д.А.			ДУ «Житомирська політехніка».24.121.07.000 – Лр5	13
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		I^{J}

```
import matplotlib.pyplot as plt
input file = 'data random forests.txt'
data = np.loadtxt(input_file, delimiter=',')
class_0 = np.array(X[y == 0])
X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split( X, y, test_size=0.25,
parameter grid = [\{'n \text{ estimators': } [100], 'max \text{ depth': } [2, 4, 7, 12, 16]\},
metrics = ['precision weighted', 'recall weighted']
```

		Волков О.М.		
		Іванов Д.А.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

```
##### Searching optimal parameters for recall_weighted
(Lab-5) PS D:\ЖДТУ\1 семестр\Системи штучного інтелекту\Lab-5> python -W ignore .\LR_5_task_3.py
##### Searching optimal parameters for precision_weighted
Grid scores for the parameter grid:
{'max_depth': 4, 'n_estimators': 250} --> 0.845
Performance report:
  accuracy 0.86
macro avg 0.86 0.86 0.86
.ghted avg 0.84
weighted avg
##### Searching optimal parameters for recall_weighted
Grid scores for the parameter grid:
{'max_depth': 2, 'n_estimators': 100} --> 0.843
{'max_depth': 4, 'n_estimators': 100} --> 0.837
{'max_depth': 7, 'n_estimators': 100} --> 0.841
{'max_depth': 12, 'n_estimators': 100} --> 0.83
{'max_depth': 16, 'n_estimators': 100} --> 0.815
{'max_depth': 4, 'n_estimators': 25} --> 0.843
{'max_depth': 4, 'n_estimators': 50} --> 0.836
{'max_depth': 4, 'n_estimators': 100} --> 0.837
{'max_depth': 4, 'n_estimators': 250} --> 0.841
             precision recall f1-score support
        2.0
   accuracy
weighted avg
                 0.86
                          0.86
                                    0.86
(Lab-5) PS D:\ЖДТУ\1 семестр\Системи штучного інтелекту\Lab-5>
```

Рисунок 17 – Результат виконання програми

		Волков О.М.		
		Іванов Д.А.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

```
##### Searching optimal parameters for precision_weighted
Grid scores for the parameter grid:
{'max_depth': 4, 'n_estimators': 100} --> 0.847
{'max_depth': 7, 'n_estimators': 100} --> 0.854
Performance report:
             precision recall f1-score support
macro avg 0.87 0.87 0.86 weighted avg 0.87 0.87 0.87
##### Searching optimal parameters for recall_weighted
Grid scores for the parameter grid:
{'max_depth': 7, 'n_estimators': 100} --> 0.847
{'max_depth': 12, 'n_estimators': 100} --> 0.83
{'max_depth': 16, 'n_estimators': 100} --> 0.818
             precision recall f1-score support
accuracy 0.87
macro avg 0.87 0.87 0.87
weighted avg 0.87 0.87 0.87
```

Рисунок 18 – Результат виконання програми (після зміни параметрів)

1. Результати для метрики precision_weighted:

- Найкраща комбінація параметрів: max_depth = 2 і n_estimators = 100, з оцінкою 0.85.
- В цілому, параметри з max_depth = 2 та різними значеннями n_estimators (особливо 25, 50 і 100) показали найкращі результати для цієї метрики.

		Волков О.М.			
		Іванов Д.А.			ДУ «Житомирська політехніка».24.121.07.000 – Лр5
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	

• Результати класифікації показують високі показники точності та відсоткові оцінки для кожного класу, з середньою точністю (precision) 0.86.

2. Результати для метрики recall_weighted:

- Найкраща комбінація параметрів: max_depth = 2 і n_estimators = 100, з оцінкою 0.843.
- Результати для recall показують схожі тенденції, де комбінація з max_depth = 2 і різними значеннями n_estimators також дає кращі результати, хоча з трохи нижчими значеннями, порівняно з precision.
- Загальний результат для recall схожий: висока точність та схоже розподілення по класах, з середнім recall 0.86.
- 3. Основні спостереження:
- Обидві метрики (precision i recall) мають схожі результати, з найкращими комбінаціями параметрів, що включають max_depth = 2 i n_estimators = 100.
- Незважаючи на відмінності в метриках, модель показала хороші загальні результати для всіх класів з високою точністю і recall.

Після зміни параметрів **random_state** та **cv** деякі показники для сітки покращились, а деякі погіршились.

Завдання 5.4 Обчислення відносної важливості ознак

```
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
from sklearn.tree import DecisionTreeRegressor
from sklearn.ensemble import AdaBoostRegressor
from sklearn import datasets
from sklearn.metrics import mean_squared_error, explained_variance_score
from sklearn.utils import shuffle
from sklearn.datasets import fetch_california_housing
from sklearn.model_selection import train_test_split

# datasets.load_boston() Вилучино в нових версіях
# Завантаження даних із цінами на нерухомість
housing_data = datasets.fetch_california_housing()

# Перемішування даних
X, y = shuffle(housing_data.data, housing_data.target, random_state=7)

# Розбиття даних на навчальний та тестовий набори
X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y, test_size=0.2, random_state=7)
```

		Волков О.М.		
		Іванов Д.А.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

```
mse = mean_squared_error(y_test, y_pred)
evs = explained_variance_score(y_test, y_pred)
print("\nADABOOST REGRESSOR")
print("Mean squared error =", round(mse, 2))
feature importances = regressor.feature importances
pos = np.arange(index sorted.shape[0]) + 0.5
plt.figure(figsize=(10, 6)) # Збільшення розміру фігури
plt.bar(pos, feature importances[index sorted], align='center')
plt.xticks(pos, feature names[index sorted], rotation=45, ha='right') #
plt.ylabel('Relative Importance')
plt.title('Feature importance using AdaBoost regressor')
plt.tight layout() # Оптимізація розташування компонентів
plt.show()
```

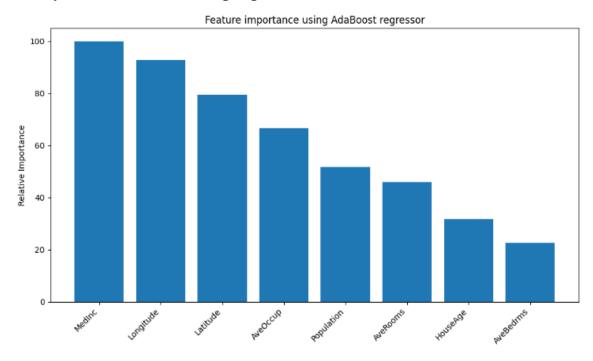

Рисунок 19 – Результат виконання програми

Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата
		Іванов Д.А.		
		Волков О.М.		

```
"D:\ЖДТУ\1 семестр\Системи штучног
ADABOOST REGRESSOR
Mean squared error = 1.18
Explained variance score = 0.47
Process finished with exit code 0
```

Рисунок 20 – Результат виконання програми

На основі проведеного аналізу, найважливішою ознакою для прогнозування цін на нерухомість є медіанний дохід (*MedInc*), оскільки його вплив найбільший серед усіх факторів. Це свідчить про сильну залежність вартості нерухомості від рівня доходів населення в регіоні. Географічне розташування, представлене довготою (*Longitude*) та широтою (*Latitude*), також має вагомий вплив, підтверджуючи важливість локації для визначення цін. Крім того, середня кількість мешканців у будинку (*AveOccup*) є суттєвим фактором, що може бути пов'язано із соціально-демографічними особливостями районів.

Середні значення для населення району (*Population*) та кількості кімнат у будинку (*AveRooms*) мають помірний вплив, що вказує на їх певну, але не критичну роль у формуванні цін. Менш важливими виявилися вік будинку (*HouseAge*) та середня кількість спалень (*AveBedrms*), що свідчить про їхній обмежений вплив на кінцевий результат. Таким чином, для побудови більш оптимізованої моделі варто зосередитися на ключових ознаках, таких як *MedInc*, *Longitude*, *Latitude* та *AveOccup*, тоді як менш значимі фактори можна враховувати опціонально або вилучати для спрощення аналізу.

Завдання 5.5 Прогнозування інтенсивності дорожнього руху за допомогою класифікатора на основі гранично випадкових лісів

Лістинг коду:

```
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
from sklearn.metrics import classification_report, mean_absolute_error
from sklearn import preprocessing
from sklearn.model_selection import train_test_split
```

Арк.

		волков О.М.			
		Іванов Д.А.			ДУ «Житомирська політехніка».24.121.07.000 – Лр5
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	

```
data = []
        data.append(items)
data = np.array(data)
X_encoded = np.empty(data.shape)
X = X encoded[:, :-1].astype(int)
y = X encoded[:, -1].astype(int)
X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(
params = {'n estimators': 100, 'max depth': 4, 'random state': 0}
regressor = ExtraTreesRegressor(**params)
regressor.fit(X train, y train)
y pred = regressor.predict(X test)
test datapoint = ['Saturday', '10:20', 'Atlanta', 'no']
count = 0
print("Predicted traffic:", int(regressor.predict([test datapoint encoded])[0]
```

		Волков О.М.		
		Іванов Д.А.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

"D:\ЖДТУ\1 семестр\Системи штучного

Mean absolute error: 7.42

Predicted traffic: 26

Process finished with exit code 0

Рисунок 21 – Результат виконання програми

бібліотеки використовуючи спеціалізовані Висновок: та мову програмування Python дослідити методи ансамблів у машинному навчанні.

		Волков О.М.		
		Іванов Д.А.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата